
Beretninger fra påske

– øjenvidnerne fortæller

Bodil Friis Skjøtt

Bibellæser-Ringen

De bedste vidner er dem, som har set det, de taler om, med egne øjne. Sådan er det i en retssag. Og sådan er det også i en trossag. Og påsken er en trossag, som du her får belyst gennem 12 bibelske personers beretninger. Personer fra Det gamle og Det nye Testamente, som kan bevidne påskens centrale begivenheder og samtidig hjælper os til at se nye vinkler af påsken. Korset er centralt i påsken. Men også korset har flere vinkler og facetter. Det er grusomt. Det er smukt. Det er dødeligt. Det er livgivende. Det er tungt. Også i dag. Når vi griber mere af korsets betydning, bliver påsken ikke blot noget, som skete engang. Den bliver aktuel og relevant og tvinger os til at spørge, hvad den betyder for os, og hvor vi selv er i forhold til dens budskab. Gennem fortællinger, bibeltekster og refleksioner vil dette hæfte vise flere vinkler på påsken, så både korsets rædsel og skønhed bliver tydelig og hjælper os til at se os selv i påskens fortælling.

Simon den spedalske

Det er nu, jeg kan, og derfor gør jeg det: inviterer naboer og venner til festmåltid. Et taknemlighedsmåltid med Jesus som hædersgæsten. Jeg ved, det er risikabelt. Lige netop nu og ikke mindst efter det med Lazarus er det ikke alle, der tør blive set i fællesskab med Jesus. Men enhver, som har oplevet, hvad Jesus har gjort for mig, vil forstå det. At blive mødt, blive rørt ved, blive et helt menneske igen, der hvor jeg var sat udenfor. Ikke bare uden for byen på grund af smittefaren, men uden for alle de relationer, der gjorde mig til den, jeg var. Det var det, han gjorde, da han helbredte min sygdom, min spedalskhed, tog min skam og gjorde mig hel – igen (Es 53,4). Kærlighed er risikofyldt. Også min kærlighed til ham – og min taknemlighed.

Læs Mark 14,3-9 og Joh 12,1-11

Simon inviterede til fest. Det var i Betania, og det var seks dage før påske. Omtrent det tidspunkt som Moses havde givet folket i Israel til at finde det lam eller kid, som hver husstand skulle slagte, når det blev den 14. i måneden. Det skulle være lydefrit og uden fejl. Blodet fra lammet på husets dørstolper skulle få dødsenglen til at gå forbi, når Gud sendte den sidste plage over egypterne (2 Mos 12,1-13). Simon holdt ikke påskemåltid. Han lod i stedet sin taknemlighed få frit løb.

Det gjorde Maria også, da hun brugte anledningen til at salve Jesus med en salve, der var så kostbar, at mange blev provokeret af hendes ødselhed og med en duft, der fyldte hele huset, så selv lugten af hvidløg blev overtrumfet.

Som Maria vidste Simon, at taknemligheden ikke kunne udsættes. Jesus vidste det også. Vidste, at når det om få dage blev natten mellem den 14. og den 15. Nisan, og månen var fuld, var det hans blod, der skulle overtrumfe døden, når han tømte Guds vrede-bæger i Getsemane Have med bønningen „din vilje ske“ på sine læber (Mark 14,36).

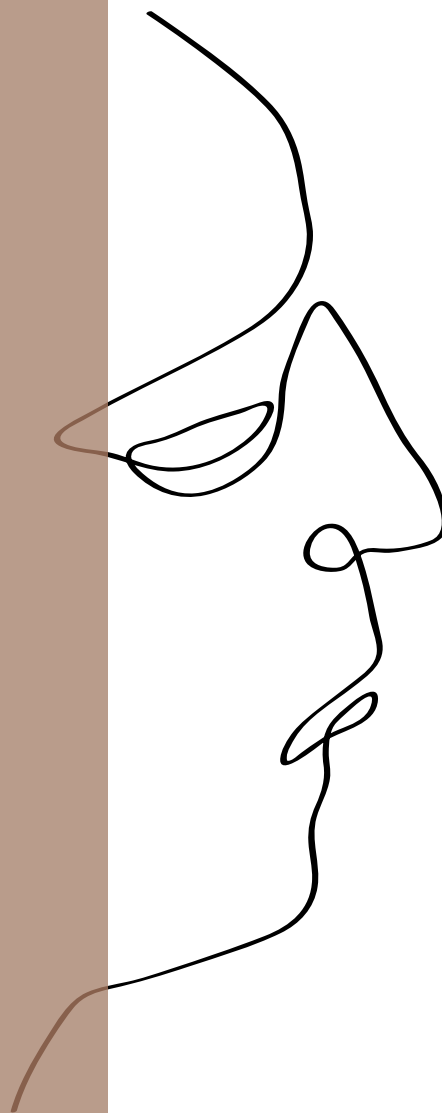
Siden da har mennesker kunnet takke ved at række et tomt bæger frem, når de i Jesu navn holder det måltid, som er en forsmag på himlens festmåltid og hører disse ord: „Dette er Jesu Kristi blod – udgydt for dig!“.

Kajfas og påskefestens svære balance

Når man som mig har været ypperstepræst i 30 år under romersk besættelse, har man prøvet lidt af hvert. Man bliver god til at balancere. Give kejseren, hvad hans er, og så kan Gud få resten. Påsken er den sværeste tid. På den ene side er det håbets og frihedens fest. Den minder os om, at Gud ikke har glemt os, og byen er fuld af forventningsfulde pilgrimme. Men hvis håbet fører til handlinger, slår romerne hårdt ned, og det koster. Så er det bedre, at én dør, end at hele folket går til grunde.

Det var sådan, jeg tænkte, da Jesus af Nazaret kom til byen under påskefesten. Havde han bare været endnu en rebel, men han var grænseoverskridende, talte med en myndighed og trodsede al fornuftig irettesættelse. „Hvis jeg tier, kommer stenene til at tale“, sagde han, da han stod på tempelpladsen og nægtede at tysse på de børn, der blev ved med at råbe (Matt 21,12-17). Noget måtte gøre noget, og det faldt i min lod.

Læs Joh 11,45-57

Så længe skatteopkræverne fik deres, og kejserens magt ikke blev udfordret, kunne præsteskabet i Jerusalem både fungere som ærkebiskop og indenrigsminister. Man skulle bare helst glemme, at tingene ikke var, som de skulle være, og så sørge for, at de i det mindste ikke blev værre. Man kunne næsten bilde sig selv ind, at dette gjorde man ikke for ens egen skyld, men for folkets. Man skulle være realist, ikke idealist; være villig til de kompromiser, som det at have magten nu engang kræver og undlade at udfordre status quo.

Men sådan er Jesus ikke. Han prikker til os, når vi slutter fred med det, som vi godt ved bør være anderledes. Han kommer ind i vores by og vores menighed og udfordrer vores etablerede religiøse system, vælter vores borde og forstyrrer vores tankesæt og selvgjorte systemer (Luk 19,45-47). Han ved, at vi frygter de omkostninger, det kan have at slippe det kendte og lade ham komme til i vores liv; lade ham åbne blinde øjne og døve ører, så vi hører hans: Frygt ikke! Se, jeg gør alting nyt! Sin fred giver han os, ikke som den, verden giver os (Joh 14,27). Den kan være ubejlignelig, endda ubehagelig. For freden, han giver, er sand, og den fører til liv – evigt liv! For den ene døde i de manges sted.

Fornægteren Peter

Nu står jeg her – udenfor. Ikke kun udenfor ypperstepræstens gård, men udenfor alt. Med min fornægtelse, mine løgne, min stolthed og skam. Aldrig har jeg været så nøgen, som da Jesus vendte sig og så på mig hen over bålet. Jeg var endda den, der som den første bekendte ham som Messias, Guds salvede. Han bekræftede det, da vi endnu var i Galilæa. Og så talte han om den lidelse, som følger med. Hans egen, men også deres som følger efter ham. Netop „følge efter“. Jeg hørte det som „gå med“; måske endda „gå foran“. Det var det, jeg ville, og troede, jeg kunne. Men han sagde jo: „følg efter! Dér, hvor jeg baner en vej gennem lidelsen“. Men jeg kunne ikke tro på en lidelses Messias (Es 53,1-3). Jeg ville kæmpe mod lidelse og nederlag. Derfor står jeg her – udenfor.

Læs Luk 22,54-62 og Luk 9,18-27

Peter er den af de 12 disciple, vi kender bedst. Altid først og altid villig. Han ville om nogen, at Jesus skulle lykkes som den Messias, Israels folk havde brug for. Også om det skulle koste Peter livet. Bare det ikke kostede Jesus livet (Luk 22,31-34). Jesus skulle ikke blive endnu én i rækken af forfejlede Messias-skikkelser. Peter ville gøre alt for at frelse Jesus *fra* korset. Derfor kunne han ikke følge ham *til* korset.

Alligevel går han med. Som en skuffet discipel af en forfejlet Messias, som Peter ikke længere forstår. Og der er det, at Peter selv fejler. Han kan ikke acceptere korset. Det vil jo gøre ham til discipel af en taber. Det nederlag vil han skåne både Jesus og sig selv for. Men det er, når Peters illusioner brister, at noget nyt kan ske. Peter indså, at Jesus ikke har brug for, at han sætter sit liv til for Jesus, men at Jesus sætter sit liv til for ham. Da kunne han blive den discipel, Jesus kunne bruge.

Da Peters eget projekt for Jesus går i stykker, kalder Jesus igen Peter ind i sit projekt med ordene „Følg mig“ (Joh 21,18-19) – sagt hen over et bål ved Genesaret Sø, der hvor det hele begyndte tre år tidligere. Med et „følg mig“.

Vejen tilbage begynder ikke med, at vi samler os selv op og prøver igen. Den går gennem korset, hvor troen på egne tanker smadres, og vi ser en anden virkelighed og det paradoks, at kun tabere kan lykkes.